

Науковий реферат статті Скібіцької Л. І.
"Аспекти виходу авіабудівних підприємств на зовнішній ринок
в умовах кризи"

Узгодження авіатранспортної галузі з міжнародними стандартами є важливою складовою стратегії держави, спрямованої на забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних авіабудівних підприємств на світовому ринку.

Світова фінансово-економічна криза 2008 – 2013 рр. не могла не позначитися на постсоціалістичних країнах. Загальну характеристику організаційної системи авіапідприємств України та всього її авіаційного комплексу можна визначити як примітивну, достатньо низького рівня, на фоні якої іноді з'являються слабкі спроби йти шляхом її вдосконалення.

У статті визначено завдання і теоретичне обґрунтування механізму інтернаціоналізації діяльності вітчизняних авіабудівних підприємств в умовах кризи, способи і засоби виходу їх на зовнішній ринок, визначено напрями формулювання міжнародних цілей цих підприємств.

Наразі відзначається підвищений інтерес потенційних покупців до літаків і гелікоптерів бізнес-класу з реактивними й іншими двигунами. Україна очікує на партнерів, прагне співпрацювати на відкритій, взаємовигідній довготривалій основі, коли співробітництво приносить користь і збільшує потенціал всіх учасників кооперації і партнерства.

Основні тенденції розвитку світової авіабудівної промисловості (АП) на сучасному етапі такі:

1. Консолідація сил у галузі, що виявляється у злитті конкурентоспроможних компаній, скороченні незалежних підприємств, створення потужних угруповань, консорціумів.

2. Великомасштабна реорганізація та реструктуризація виробництва, що виявляється у прагненні лідерів світової АП збільшити об'єм продажу, впровадження нових концепцій проектування та виробництва, зниження зайнятості.

3. Прагнення лідерів світової АП задовольнити потреби перспективних ринків, це створення нових центрів технічного обслуговування, переміщення значної частини виробництва АП у цілому, а також її агрегатів, вузлів та комплектуючих ближче до цих ринків.

4. Збіг інтересів фінансових олігархів та урядів передових авіаційних держав, що виявляються у великому централізованому фінансуванні науково-

дослідних робіт, які пов'язані зі створенням нових зразків авіаційної військової техніки.

5. Прагнення країн із високорозвиненою промисловістю сконцентрувати на своїй території найбільш екологічно чисте виробництво, що потребує високої кваліфікації працівників підприємства.

Оскільки здійснення підприємницької діяльності на міжнародних ринках може впливати на всі функції авіабудівних підприємств, необхідний широкий підхід до формулювання міжнародних цілей.

Література: 1. Тофанчук А. Т. Розробка фінансових планів підвищення конкурентоспроможності авіакомпаній [Текст] / А. Т. Тофанчук // Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць. – К. : НАУ, 2011. – № 38. – С. 57–63. 2. Кулаев Ю. Ф. Экономика гражданской авиации Украины [Текст]: монография / Ю. Ф. Кулаев. – К. : Феникс, 2004. – 667 с. 3. Антикризовий менеджмент [текст]: навч. посіб. / Л. І. Скібіцька, В. В. Матвеев, В. І. Щелкунов та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 584 с. 4. Андросова О. Ф. Стратегічні й тактичні інновації в розвиток світової авіаційної промисловості / О. Ф. Андросова // "Економіка: проблеми теорії та практики" : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2003. – Вип. 174, т. 2. – С. 520–524. 5. Бугайко Д. О. Вплив процесів глобалізації на авіаційно-транспортну галузь України / Д. О. Бугайко // Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. пр. – К. : НАУ, 2005. – Вип. 9. – С. 26–34. 6. Куценко А. С. Основні проблеми і радикальні шляхи вирішення антикризового управління промисловими підприємствами : монографія / А. С. Куценко ; Українська академія наук. – К. : Фенікс, 2006. – 615 с. 7. Барах Ю. О. Складові антикризового управління підприємством / Ю. О. Барах // Економіка розвитку. – 2012. – № 4 (64). – С. 74–78. 8. Баландин К. А. Задача управления производственной мощностью крупного авиастроительного предприятия при значительном снижении спроса на выпускаемые изделия [Текст] / К. А. Баландин // Управление организационно-экономическими системами: моделирование взаимодействий, принятие решений : сб. науч. статей. – Самара : ИЛУ РАН, СГАУ, 2002. – № 3. – С. 5–9. 9. Литвиненко Л. Л. Сучасні перспективи розвитку авіаційної галузі України в умовах інтенсифікації глобалізаційних процесів / Л. Л. Литвиненко // Актуальні питання сучасної економіки : колективна монографія Ч. 1. – Умань : Видавець "Сочінський", 2011. – С. 183–189. 10. Ареф'єва О. В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / О. В. Ареф'єва, Т. Б. Кузенко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1. – С. 98–103. 11. Шестакова О. А. До питання категоріального змісту та структури експортного потенціалу підприємства / О. А. Шестакова // Економіка розвитку. – 2013. – № 1 (65). – С. 104–109. 12. Піддубна Л. І. Експортний потенціал машинобудівного комплексу Харківської області України в контексті викликів глобальної конкуренції / Л. І. Піддубна // Економіка розвитку. – 2012. – № 3 (63). – С. 79–84. 13. Скребець І. В. Вплив економічної безпеки на стратегічну захищеність підприємства на макрорівні / І. В. Скребець // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 12 (150). – С. 56–64. 14. Кузьмін О. Є. Масштабно-якісна модель використання інвестиційного портфелю машинобудівного підприємства / О. Є. Кузьмін, Р. В. Фещур, Л. О. Саталкіна // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 6 (156). – С. 494–506. 15. Васюренко В. О. Фінансова безпека зовнішньоекономічної діяльності підприємств / В. О. Васюренко, Н. В. Синюгіна // Економіка розвитку. – 2012. – № 3 (63). – С. 60–64.

Інформація про автора

Скібіцька Ліана Іванівна – ст. викладач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств Національного авіаційного університету (Україна, 04074, м. Київ, вул. Жашківська, 50, e-mail: skibo@ukr.net).